

یادداشت

صندوق توسعه ناکارآمدی!

دکتر روح اله فکورۍ پژوهشگر اقتصادی

● برآوردهای متعددی درباره خسارات ناشی از سیل اخیر در کشور ارائه شده است که بیشتر آنها رقمی بین ۲۰ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان را نشان می‌دهند. دولت برای کمک و بازسازی مناطق سیل‌زده مبلغ دو میلیارد یورو از صندوق توسعه ملی، درخواست اعتبار کرده است و نمایندگان مجلس نیز که بسیاری از آنها اهل شهرهای سیل‌زده هستند، به احتمال زیاد با اختصاص تمام یا بخشی از این مبلغ موافقت خواهند کرد.

انبوه کمک‌های مردمی از سراسر ایران در حال ارسال به مناطق سیل‌زده است و تقریباً همه دستگاه‌های دولتی و بسیاری از سازمان‌های مردم‌نهاد مشغول کمک‌رسانی به سیل‌زدگان هستند. صحنه‌هایی که این روزها می‌بینیم، بی‌شابه به صحنه‌های جنگ تحمیلی نیست و با وجود همه تلخی‌ها، این سطح از همدلی و احساس مسئولیت هم‌وطنان شایسته تحلیل است.

اما نکته‌ای که نباید فراموش کرد، این است که در پس این اخبار و ارقام و احساسات، حقیقتی در حال قربانی‌شدن است و بسیاری تلاش می‌کنند تا در مقیاس «سیل بزرگ» این واقعیت تلخ را پنهان کنند که این حادثه با وجود بی‌سابقه‌بودن در حافظه شفاهی ما، نتیجه ناکارآمدی و سطحی‌نگری مدیریت اداره کشور در ساخت‌وسازها و تأمین زیرساخت‌های کشور در ادوار مختلف است.

ساخته‌شدن بسیاری از شهرها و روستاها در مسیر آب‌های روان با اخذ مجوزهای قانونی از مبادی رسمی، پرکردن بسیاری از میل‌ها و رودخانه‌ها و تبدیل آنها به جاده و اتوبان و ابنیه، بی‌توجهی به محیط زیست و نابودکردن حجم وسیعی از منابع طبیعی کشور، اجرای طرح‌های غیرکارشناسی و به دور از هر نوع دوردانشی، لایروبی نکردن رودخانه‌ها و... از جمله عوامل به‌وجودآمدن یا تشدید حجم ویرانی‌ها بر اثر سیل اخیر است که این روزها در زیر گردوخاک کمک‌رسانی به سیل‌زدگان در حال فراموش شدن است.

حالا باز هم قرار است هزینه این ناکارآمدی‌ها و سطحی‌نگری‌ها از جیب مردم و از منابعی که مربوط به نسل‌های آینده این سرزمین یعنی «صندوق توسعه ملی» است، پرداخت شود تا دوباره بدون اینکه از اشتباهات خود درس بگیریم و سعی در اصلاح آنها داشته باشیم، از پول نفت سربوشی بسازیم بر انبوه مشکلات و معضلاتی که خود آنها را به وجود آورده‌ایم.

در اساسنامه صندوق توسعه ملی آمده است که «این صندوق با هدف تبدیل بخشی از عواید ناشی از فروش نفت و گاز به ثروت‌های ماندگار، مولد و سرمایه‌های زاینده اقتصادی و نیز حفظ سهم نسل‌های آینده از منابع کشور تشکیل شده است» و البته ساختن زیرساخت‌های صدمه‌دیده در این حادثه می‌تواند به نوعی موضوع این صندوق باشد. اما نباید فراموش کرد که سیل اخیر نه صرفاً یک حادثه غیرمترقبه که واقعه‌ای کاملاً محتمل و قابل پیشگیری بود؛ اگر نظام اداره کشور در طول دولت‌های مختلف، با دیدگاهی کارشناسی و آینده‌نگرانه زیرساخت‌های لازم را برای همه مختصات کشور و منطقه و تمامی حالات ممکن فراهم می‌آورد. نکته ناامیدکننده این است که این اولین باری نیست که ما هزینه‌های ناکارآمدی و ناتوانی خود را در اداره کشور از محل اندوخته‌های «صندوق توسعه ملی» یا به قولی ثروت‌های خدادادی این مرز و بوم که متعلق به همه ایرانیان و همه نسل‌هاست، پرداخت می‌کنیم. همین سال گذشته بود که بدهی مؤسسات مالی و اعتباری که خود آنها را به وجود آورده بودیم نیز از صندوق توسعه ملی پرداخت شد تا میلیاردها تومان از منابع کشور صرف ناکارآمدی مؤسساتی شود که هیچ کاربردی جز افزایش اختلاس و واسطه‌گری و دلالتی در کشور نداشتند. ما چون صندوق توسعه ملی را داریم که به وسیله آن بر ناکارآمدی‌هایمان سربوش می‌گذاریم، فراموش کردیم که بر اساس قانون مصوب سال ۱۳۸۳ دولت و مجلس، قرار بود نهادهای پولی شامل مؤسسه‌ها و قرض‌الحسنه‌ها ساماندهی شوند؛ اما همین مؤسسات بعد از ورشکستگی، منحل و هزاران سپرده‌گذار به «مال‌باخته» تبدیل شدند تا دولت مجبور شود ۳۵ هزار میلیارد تومان برای پرداخت مطالبات معوق این مؤسسات از محل استقراض بانک مرکزی تخصیص دهد که اگر این رقم را به طور سرانه در نظر بگیریم، یعنی هر ایرانی در جبران خسارت این مؤسسات مبلغ ۳۸۵ هزار تومان پرداخت کرده است. ما خیلی زود فراموش کردیم که بخش اعظم تورم سال ۱۳۹۷ نه‌فقط معلول تحریم‌های آمریکا که به علت تثبیت دستوری چندساله نرخ ارز از طرف دولت و از طرف دیگر واردشدن حجم عظیم نقدینگی ناشی از پرداخت بدهی‌های مؤسسات مالی بود که سبب شد این مبلغ به سمت بازارهای غیرمولد مثل سکه و ارز و ماشین سرازیر شود و البته تجربه تاریخی ما نشان می‌دهد این روزها که بحث جبران خسارات ناشی از سیل در سطح دولت و مجلس در حال مطرح‌شدن است، احتمالاً کمتر کسی است که به خطر افزایش نقدینگی هزار و ۷۰۰ هزار میلیاردتومانی کشور و اینکه چه کسانی مسبب این اوضاع و احوال هستند، فکر کند.

اقتصاد

مدیرکل حوزه ریاست دیوان عدالت اداری در گفت‌وگو با «شرق» تأکید کرد: دستگاه‌ها باید به آرای محاکم قضائی احترام بگذارند

کشمکش بر سر «آبونمان» در دیوان عدالت

بنا به ماده هفت دستورالعمل تبصره یک بند «د» ماده ۱۰۱ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه، تعیین قیمت گاز طبیعی، برق، انواع سوخت، آب، گازمزد خدمات جمع‌آوری و رفع فاضلاب براساس ضوابط تصریح‌شده در قانون هدفمندکردن پارانه‌ها مصوب سال ۱۳۸۸ است. در بخش پایانی این سند صادره باشد و تا هنگامی که رای پیشین باطل نشود، لازم‌الاجرا محسوب می‌شود.

کره آبونمان برای بازخوانی پرونده دریافت آبونمان از مشترکان تلفن ثابت مخابرات باید به سال ۱۳۹۲ بازگردیم، در اسفند سال ۹۲ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در مصوبه شماره ۳ جلسه شماره ۱۸۴ خود درباره آبونمان ماهانه هر خط تلفن ثابت از ابتدای سال ۹۳ اعلام کرد: اعمال آبونمان تعیین‌شده در این بند، صرفاً پس از اجرای طرح یکسان‌سازی کد در سطح هر استان و از آغاز اولین دوره صورت‌حساب پس از اجرای طرح مذکور انجام می‌شود و در این مصوبه قید شده بود که آبونمان قابل دریافت از مشترکین تلفن ثابت، مجموع آبونمان ثابت و متغیر است. داوود زارعیان، سخنگوی وقت شرکت مخابرات، همان زمان در گفت‌وگو با روزنامه ایران به تلاش مخابرات برای جبران هزینه‌های خود از این طریق اشاره کرده و گفته بود: «شرکت مخابرات ایران برای جبران بخشی از هزینه‌های شرکت و توسعه بخش تلفن ثابت، پیشنهاد استفاده از شیوه آبونمان ثابت ماهانه را به سازمان رگولاتوری ارائه کرده است»

زارعیان در همان گفت‌وگو تأکید کرده بود: «در اکثر کشورهای توسعه‌یافته، به‌ویژه در کشورهای اروپایی و آسیای شرقی، طرح استفاده از آبونمان با پرداخت ماهانه مبلغ ثابت و مکالمه نامحدود و رایگان مرسوم است و اجرا می‌شود».

در سال ۱۳۹۵ پرونده دریافت آبونمان از مشترکان تلفن ثابت وارد فاز جدیدی شد. در آن سال، دیوان محاسبات کشور از هیئت عمومی دیوان عدالت اداری درخواست کرد مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات درباره دریافت آبونمان از مشترکان تلفن ثابت را ابطال کند. درخواست دیوان محاسبات بر این پایه استوار بود که طبق ماده ۳۷ قانون محاسبات عمومی مصوب سال ۱۳۶۶، پیش‌بینی درآمد یا سایر منابع تأمین اعتبار در بودجه کل کشور، مجوزی برای وصول از اشخاص تلقی نمی‌شود و در هر مورد احتیاج به قانون دارد و مسئولیت حصول صحیح و به‌موقع درآمد‌ها بر عهده رؤسای دستگاه‌های اجرایی مربوطه است. در این شکایت دیوان همچنین به مواد حقوقی دیگری برای ممنوعیت چنین اقدامی اشاره شده و آمده بود: به موجب ماده چهار قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰، دریافت هرگونه وجه، کالا یا خدمات تحت هر عنوان از اشخاص حقیقی و حقوقی توسط وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی غیر از مواردی که در مقررات قانونی مربوط تعیین شده یا می‌شود، ممنوع است. مطابق تبصره یک بند «د» ماده ۱۰۱ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه مصوب سال ۱۳۸۹، دولت مکلف است ضوابط تعیین کالاهای اساسی، انحصاری و خدمات عمومی و نیز فهرست و ضوابط تعیین قیمت این کالاها و خدمات را ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون، با پیشنهاد کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت بازرگانی، معاونت و وزارتخانه‌های ذیربط به تصویب شورای اقتصاد برساند.

اختصاص ۲ میلیارد دلار از «صندوق» توسعه ملی برای جبران خسارات سیل

نایب‌رئیس کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس شورای اسلامی گفت: دو میلیارد دلار از محل صندوق توسعه ملی برای جبران خسارت‌های به‌جامانده از سیل فروردین سال جاری اختصاص می‌یابد. به گزارش تسنیم، هادی قوامی در حاشیه بازدید از روند نوسازی بافت فرسوده دوکبندان اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مجلس شورای اسلامی، کاهش بی‌کاری و ایجاد اشتغال است و در این زمینه تاکنون کام‌های مؤثری برداشته شده است.

او با اشاره به اینکه ۱۲هزارو ۵۰۰ میلیارد تومان از محل صندوق توسعه ملی برای توسعه اشتغال در مناطق روستایی – عشایری اختصاص یافت، عنوان کرد: مجلس برای کاهش بی‌کاری از هیچ

بنا به ماده هفت دستورالعمل تبصره یک بند «د» ماده ۱۰۱ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه، تعیین قیمت گاز طبیعی، برق، انواع سوخت، آب، گازمزد خدمات جمع‌آوری و رفع فاضلاب براساس ضوابط تصریح‌شده در قانون هدفمندکردن پارانه‌ها مصوب سال ۱۳۸۸ است. در بخش پایانی این سند صادره باشد و تا هنگامی که رای پیشین باطل نشود، لازم‌الاجرا محسوب می‌شود.

آذری در ادامه تأکید کرد: «اگرچه در ظاهر، حکم حذف آبونمان به نفع مردم است؛ اما با توجه به اینکه توسعه را به تأخیر می‌اندازد، به نفع مردم و توسعه شبکه مخابراتی کشور نخواهد بود». ماجرای دریافت آبونمان از مشترکان ثابت مخابرات به همین جا ختم نند و وزارت ارتباطات تلاش خود را برای ابطال رای صادرشده ادامه داده است. هم‌زمان با تلاش‌های

حقوقی سازمان تنظیم مقررات، زمزمه‌هایی مبنی بر تلاش مخابرات برای دریافت هزینه آبونمان با نامی تازه شنیده می‌شود. اقدامی که به اعتقاد مدیر کل حوزه ریاست و روابط عمومی دیوان عدالت اداری خلاف قانون است.

دریافت آبونمان از مشترکان تلفن ثابت غیرقانونی است

محسن قائمی‌نسب، مدیر کل حوزه ریاست و روابط عمومی دیوان عدالت اداری در پاسخ به پرسش «شرق» درباره قانونی‌بودن دریافت آبونمان تلفن ثابت می‌گوید: درحال‌حاضر دریافت هرگونه وجه به‌عنوان آبونمان تلفن ثابت خلاف محسوب می‌شود و شرکت مخابرات نباید هزینه‌ای تحت عنوان آبونمان بگیرد، چون این موضوع مصوبه سازمان تنظیم مقررات بوده و از این مصوبه در دیوان عدالت اداری شکایت شده و در سال ۹۷ فرایند قانونی رسیدگی به موضوع طی شده و هیئت عمومی دیوان عدالت اداری رای به حذف آبونمان از قبوض مشترکان تلفن ثابت داده است. طبق قانون آرای هیئت عمومی دیوان عدالت اداری لازم‌الاجراست و دستگاه‌ها باید به آرای محاکم قضائی احترام بگذارند. قائمی‌نسب همچنین تقاضای اعمال ماده ۹۱ توسط وزارت ارتباطات را تأیید می‌کند و در پاسخ به پرسش «شرق» که درخواست اعمال ماده ۹۱ می‌تواند منجر به توقف اجرای رای دیوان باشد، می‌گوید: تقاضای ماده ۹۱ انجام شده و در حال طی‌کردن فرایند قانونی است؛ اما این تقاضا نمی‌تواند مبنایه‌ای برای اجرانشدن رای هیئت عمومی باشد. ماده ۹۱ می‌گوید طرح آرای قبلی هیئت عمومی برای رسیدگی مجدد در هیئت عمومی، در مواردی باید سه برابر هزینه قبلی و حدود هزار میلیاردتومان برای ترخیص این تجهیزات، پول پرداخت کند؛ در شرایط فعلی هزینه‌های توسعه شبکه در کشور به‌شدت بالا رفته و حذف آبونمان به‌عنوان بخشی از درآمد مخابرات، کندشدن فرایند توسعه و اعمال فشار به پرسنل مخابرات را در پی خواهد داشت.

آذری در ادامه تأکید کرد: «اگرچه در ظاهر، حکم حذف آبونمان به نفع مردم است؛ اما با توجه به اینکه توسعه را به تأخیر می‌اندازد، به نفع مردم و توسعه شبکه مخابراتی کشور نخواهد بود». ماجرای دریافت آبونمان از مشترکان ثابت مخابرات به همین جا ختم نند و وزارت ارتباطات تلاش خود را برای ابطال رای صادرشده ادامه داده است. هم‌زمان با تلاش‌های حقوقی سازمان تنظیم مقررات، زمزمه‌هایی مبنی بر تلاش مخابرات برای دریافت هزینه آبونمان با نامی تازه شنیده می‌شود. اقدامی که به اعتقاد مدیر کل حوزه ریاست و روابط عمومی دیوان عدالت اداری خلاف قانون است.

خبر ویژه

آسان پرداخت، مجری انحصاری پرداخت الکترونیک در سی‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

● آسان پرداخت برای ششمین سال متوالی در سی‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران مجری انحصاری بزرگ‌ترین رویداد پرداخت کشور در حوزه خرید کتاب است. آسان پرداخت در سال‌های گذشته روش‌های نوین پرداخت مانند NFC، تله‌پرداز یا امکان پرداخت از طریق گوشی‌های هوشمند، پرداخت از طریق کارت ملی هوشمند در کارت‌خوان‌های آپ را به تمامی متقاضیان خرید کتاب ارائه کرده بود. امسال نیز با ارائه راهکارهای نوین، زیرساخت‌های مناسب پرداخت را برای کاربران و مشتریان بانک شهر فراهم کرده تا دستداران کتاب و غرفه‌داران نمایشگاه با سرعتی بالا خرید خود را انجام دهند.

آسان پرداخت در سی‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران برای اولین‌بار رسید پرداخت الکترونیک روی دستگاه کارت‌خوان را با هدف صرفه‌جویی در خروج ارز ناشی از واردات رول کاغذ دستگاه کارت‌خوان و تجربه کاربری بهتر برای کاربران خود ارائه کرده است. بنابراین کاربران پس از انجام خرید خود و رؤیت رسید پرداخت الکترونیک روی نمایشگر دستگاه کارت‌خوان و اطمینان از نتیجه تراکنش می‌توانند از چاپ رسید خودداری کنند. همچنین برای ناشران و مراجعه‌کنندگان این امکان فراهم شده تا در صورت نیاز رسید کاغذی تراکنش انجام‌شده را چاپ کنند.

آب همچنین با نصب نزدیک به سه هزار دستگاه کارت‌خوان ثابت و سیار در نمایشگاه کتاب ۹۸ خرید کتاب را برای مراجعه‌کنندگان و فروشنندگان آسان و سریع کرده است. آسان‌پرداخت با تکیه بر تجربه چندین‌ساله خود در پشتیبانی خدمات پرداخت نمایشگاه‌های کتاب سراسر کشور، تمام تلاش خود را برای ارائه به‌روزترین تکنولوژی‌های پرداخت برای تسهیل روند خرید در سی‌ودومین نمایشگاه کتاب تهران به کار گرفته است.

سی‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب از ۲ الی ۱۴ اردیبهشت ۹۸ در مصلاي امام خميني(ره) تهران برگزار خواهد شد.

موسسه خیریه بهنام دهش پور حمایت از بیماران مبتلا به سرطان Behnam Daheshpour Charity Organization behnamcharity.org.ir behnamcharity

خدایا تو بر کار خیرم بدار

باسفارش اساتندهای یادبود موسسه خیریه بهنام دهش پور از بیماران مبتلا به سرطان حمایت کنیم.

شماره تماس جهت سفارش

۰۹۹۰۰۹۱۰۰-۰۲۱ داخلی ۳۰۰ تا ۳۰۵